

TLAČOVÁ SPRÁVA

10. február 2026

Kino Lumière vzdá poctu režisérovi a dramaturgovi Rudolfovi Urcovi rozsiahlym výberom z tvorby

V januári sme sa navždy rozlúčili s režisérom, scenáristom, dramaturgom, publicistom a pedagógom Rudolfom Urcom, ktorý zomrel vo veku 88 rokov. V tejto súvislosti sa dramaturgovia Kina Lumière rozhodli pripomenúť jeho tvorbu prostredníctvom štyroch programov krátkych dokumentárnych a animovaných filmov pod názvom Pocta: Rudolf Urc. Projekcia prvého bloku sa uskutoční vo štvrtok 12. februára o 17.30 hod. a lektorsky ju uvedie filmová teoretička a historička Petra Hanáková.

Rudolf Urc bol významná osobnosť slovenského dokumentárneho a animovaného filmu. Vyštudoval pražskú FAMU, po jej ukončení začínal ako režisér v Spravodajskom filme a v Štúdiu krátkych filmov v Bratislave. Na začiatku normalizácie bol preradený do Animovaného filmu, kde sa rýchlo etabloval ako režisér a dramaturg, blízky spolupracovník Viktora Kubala. Výrazne prispel k rozvoju animovaného filmu na Slovensku a po Novembri 1989 k založeniu Katedry animovanej tvorby na Filmovej a televíznej fakulte VŠMU v Bratislave. Ako režisér vytvoril stovky filmov, za ďalšími stál ako dramaturg a odchoval veľa tvorcov, predovšetkým v oblasti animovaného filmu.

V Kine Lumière si záujemcovia budú môcť pripomenúť tvorbu Rudolfa Urca prostredníctvom dvoch blokov dokumentárnych a dvoch blokov animovaných filmov. *„Hlavným zámerom pri výbere filmov do programu filmovej Pocty Rudolfovi Urcovi bolo predstavenie šírky a pestrosti jeho filmárskeho pôsobenia na Kolibe a neskôr aj na Filmovej a televíznej fakulte VŠMU v Bratislave,“* hovorí o dramaturgii cyklu Martin Kaňuch, člen programovej rady Kina Lumière. *„Urcove dielo si v Kine Lumière pripomenieme v dvoch blokoch dokumentárnych a dvoch blokoch animovaných filmov, ktorých bol režisérom, dramaturgom alebo vznikli pod jeho pedagogickým vedením. Samotné projekcie by mali dopĺňať stručné uvedenia blokov a prípadne aj spomínanie na spolupráce a priateľstvá s Rudom Urcom.“*

Úvodné pásmo dokumentárnych filmov ponúkne štyri filmy. Urc bol režisérom dvoch z nich. *Človek z Málinca* (1959) hovorí o Julovi Kaličiakovi, ktorý ako partizán stratil obe nohy, ale naučil sa chodiť na protézach a stal sa najlepším traktoristom v lučeneckom okrese, strihový film *Pán profesor sa vracia* (1963) hovorí o činnosti fašistického predáka Ferdinanda Ďurčanského. Na dokumente *Tri spomienky* (1964) o udalostiach z bombardovania bratislavskej Apolky v lete roku 1944 sa Urc podieľal ako spolurežisér s Pavlom Sýkorom a Andrejom Kristínom. V bloku sa premietne aj film *Maličká ríša* (1964) režiséra Antonína Navrátila o protilúdovej a protinárodnej podstate bývalého Slovenského štátu, kde bol Urc spoluautorom námetu a scenára.

Druhý blok dokumentárnych filmov predstaví spolu päť filmov, pri štyroch z nich bol Urc spolurežisérom. Dokumentárny medailón hokejového brankára Vlada Dzurilla *Brankár* (1965) a dokument *Posledný odpich* (1966) o zastavení prevádzky a likvidácii prvej vysokej pece na Slovensku v Tisovci nakrútil Urc s Pavlom Sýkorom. V spolurégií s Karolom Floreánom vznikol školský hraný film *Trinásta komnata* (1972), rozoberajúci na konkrétnych príkladoch formy sexuálnej výchovy detí predškolského veku. Dokument *90 listov* (1983) o spolupráci českého maliara Mikuláša Aleša so slovenským humoristickým časopisom *Černokňažník* na konci minulého storočia vznikol v spolurégií s Vlastimilom Heroldom. V Urcovej samostatnej réžii vznikol film *Nedokončená kronika* (1967) zo života Vladimíra Clementisa. Slovenskému politikovi sa Urc venoval aj v knihe napísanej na sklonku života *Čiernobiely film Vladimíra Clementisa*, ktorú plánuje vydať Slovenský filmový ústav (SFÚ).

Druhý blok dokumentárnych filmov lektorsky uvedú filmová teoretička a historička z oddelenia vedy a výskumu SFÚ Maria Ferenčuhová a redaktor edičného oddelenia SFÚ Martin Kaňuch.

Dve pásma animovaných filmov predstavia snímky, ktoré Urc režíroval, bol ich dramaturgom alebo ich nakrútili jeho študenti. Prvý blok obsahuje deväť filmov, a to *Šach* (1974) Viktora Kubala, *Panpulóni* (1975) Ivana Popoviča, *Slnková panna* (1976) Heleny Slavíkovej-Rabarovej, *Obyčajný príbeh* (1982) Zlatice Vejchodskej, *Neposlušné koliesko* (1983) Vladimíra Pikalíka, *Vynálezca* (1983) Vlastimila Herolda, *Keby som bol vtáčkom...* (1986) Ondreja Slivku a dve Urcove snímky *Prvá trieda* (1984) o mužovi, ktorý sa za každú cenu chcel dostať medzi elitu, a *Mesto na Dunaji* (1985), ktorá vznikla s použitím fotografií o návšteve Bratislavy.

Druhý blok animovaných diel ponúkne osem filmov, sedem z nich nakrútili niekdajší Urcovi študenti. V pásme je kolektívne dielo *Kroky, skoky, roky... a posledný zhasne* (1994/1995), na ktorom sa podieľali prví študenti Katedry animovanej tvorby na FTF VŠMU, dnes úspešní animátori Matej Kladek, Vanda Raýmanová, Martin Snopek, Katarína Kerekesová, Karol Holubčík, Maroš Končok, Vladimír Král, Martina Matlovičová a Michal Struss. Ďalej sú v ňom snímky *O dvoch ľuďoch* (1995) Vandy Raýmanovej, *Keď nie, tak nie!* (1997) Vladimíra Krála, *Každodenná paša* (2001) Martina Sнопeka, *Lionardo Mio* (2004) Ivany Šebestovej, *Fat Fatal* (2005) Michaely Čopíkovej a *Nazdravíčko!* (2005) Ivany Laučíkovej a Jozefa Mitaľa. Pásmo otvorí raritný film *Konzerva*, ktorí ako mladí študenti v roku 1950 nakreslili Rudolf Urc a Jan Růžička technikou hand-animation priamo na filmový pás. Po prvý raz sa vtedy v domácom hand-made animovanom filme použili farby a zároveň bol nakreslený príbeh bez kamery na filmový pás. Malý kotúč filmu s príbehom myšky, ktorá zápasí s konzervou, bol potom dlho stratený. Až po náhodnom objavení v roku 2007 ho zrenovoval SFÚ a dnes je vzácny originál filmu uložený v jeho zbierkach.

Rudolf Urc za svoje celoživotné dielo získal viacero ocenení a vyznamenaní, medzi nimi napríklad Slnko v sieti za výnimočný prínos slovenskej kinematografii (2017), Pribinov kríž I. triedy (2020) či Igric za celoživotný prínos slovenskej kinematografii (2025). Cyklus Pocta: Rudolf Urc sa v Kine Lumière bude konať v termíne od 12. februára do 5. marca 2026.

[Viac informácií a program cyklu Pocta: Rudolf Urc](#)

[Viac informácií o predpremiére filmu *Drobná nehoda*](#)

Slovenský filmový ústav je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk